

Udsigten fra domkirkens udsigtsplatform er bestemt ikke at kimse ad.

Den sirligt udskårne og farvelagte prædikestol er noget af et mesterværk.

Af Jesper Møller.
Foto: Jesper Møller og
Destination Sydvestjylland.

redaktionen@udeoghjemme.dk

Ribe Domkirke med dens tre tårne rejser sig højt over den øvrige by.

**Ribe har landets
ældste domkirke**

MÆRK HISTORIEN

SPÆNDENDE MUSEER

Ribe er særdeles stærk på museumsfronten, og byens to nyeste af slagsen er bestemt værd at besøge. Jacob A. Riis Museum handler om et af Ribes mest berømte bysbørn, der i en ung alder emigrerede til USA, hvor han vandt stor anerkendelse og berømmelse ved i slutningen af 1800-tallet at tage billeder af de fattige i New Yorks slum. Jacob A. Riis var en af fotodokumentarismens pionerer, og museets gennemgang af hans liv er ganske interessant. Museet ligger i øvrigt i Jacob A. Riis' barndomshjem i et af Ribes ældste kvarterer. Lige ved siden af Jacob A. Riis Museum finder man HEX!, som er intet mindre end et ægte heksemuseum. Her kan man lære om den heksefrygt, der greb store dele af Europa i 1500- og 1600-tallet, og som førte til de berygtede hekseprocesser. Netop Ribe stod i centrum for de danske hekseprocesser, og her blev skrædderkonen Maren Splid brændt på bålet tilbage i 1641. Huset, hvor Maren Splid boede, står i øvrigt stadig i Ribe, hvor en tavle på muren minder om hendes triste skæbne.

En rundvisning i domkirken afslører mange spøjse detaljer – som her hvor en engel trækker en anden engel i skægget.

FAKTA

Ribe ligger i det sydvestlige Jylland og har omkring 8.300 indbyggere. Byen har på grund af de mange turister en del restauranter, og her skal ikke mindst Porsborgs Gastro Bar anbefales. Trods navnet er det primært en restaurant, der ligger på torvet lige over for domkirken, og her spiser man intet mindre end fremragende, ligesom betjeningen er venlig og belevet. Restauranten ligger i hyggelige kælderlokaler, der stammer tilbage fra 1582. Den nærliggende Restaurant Sælhunden er bestemt også værd at stifte bekendtskab med – blandt andet har de glimrende frokostplatter. Vi boede på Ribe Byferie Resort, der byder på store ferielejligheder, som er beliggende helt inde i bycentrum. Et fint udgangspunkt for en rundtur i Ribe og omegn.

Indendørs imponerer kirken med sine hvælvede lofte, søjler og lysekroner.

Set udefra er domkirken bemærkelsesværdigt uensartet, fordi den er blevet opført i flere etaper.

Fortsettes næste side

IENS VINGESUS

Den farvestrålende COBRA-kunst lyser op i kirkens korbue.

Fortsat fra forrige side

Domkirken rummer masser af smukke og detaljerede udskæringer og udsmykninger.

I domkirken findes et storslået interiør, en spændende historie, sjove anekdoter og en fremragende udsigt. Besøg også byens museer, og glem ikke at få et godt måltid i Ribe.

De høje tårne stræber dramatisk mod himlen, og man skal lægge nakken helt tilbage, hvis man på tæt hold vil se op til toppen. Den bemærkelsesværdigt uensartede bygning er ganske imponerende set udefra, og de forskellige stilarter skyldes, at kirken er bygget i flere etaper siden opstarten omkring år 1150.

Velkommen til Danmarks ældste domkirke, der tilmed ligger i Danmarks ældste by – Ribe – og som tilmed er Danmarks eneste femskibede kirke. Med sine mange gamle velholdte huse, brostensbelagte gader og hyggelige stemning er Ribe en af landets mest populære turistbyer, og med omkring 250.000 gæster om året er

domkirken byens suverænt mest besøgte seværdighed.

Det vil da også være at snyde sig selv en stor oplevelse ikke at stikke næsen indenfor i domkirken under et besøg i Ribe. Indenfor er kirken nemlig lige så imponerende som set udefra.

Her rejser de hvælvede loftet sig højt, og store søjler, lysekroner og andre prægtige udstyrsstykker lader sig skue. Heriblandt er ikke mindst den sirligt udskårne og farvelagte prædikestol noget af et mesterværk.

Få en guidet rundtur

Domkirken – der også kaldes for Vor Frue Kirke – bugner af arkitektoniske finesser og andre detaljer, som de færreste ville opdage på egen

hånd. Derfor kan det varmt anbefales at deltage i en guidet rundtur, hvor man undervejs får fortalt adskillige sjove og interessante historier.

En af de mere spøjse anekdoter handler om, at velhavende borgere i sin tid betalte i dyre domme til kirken for at blive begravet lige under kirkegulvet – jo tættere på alteret, des dyrere. Ved at blive begravet indenfor i kirken mente de rige

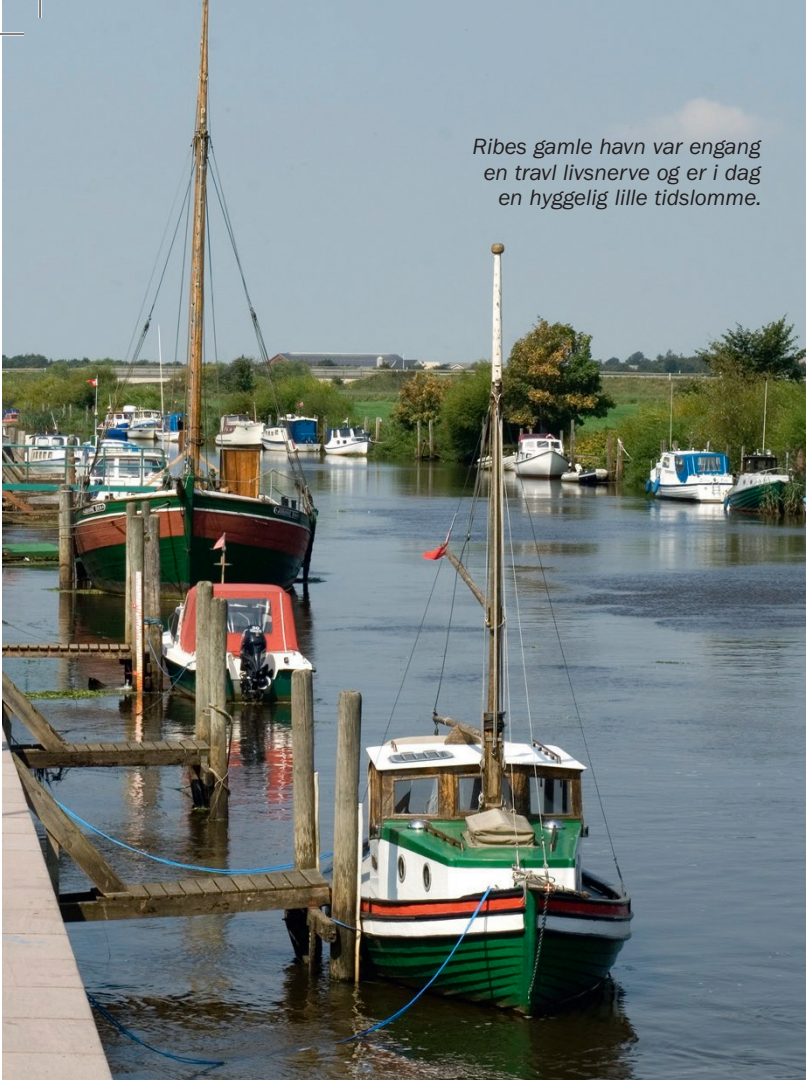
borgere, at vejen til himmerige blev kortere.

Problemet var blot, at ligene efter begravelsen begyndte at lugte fælt, når de gik i forrådnelse, så derfor måtte man stoppe denne praksis. Det er fra disse begravelser i Ribe Domkirke, at udtrykket ”stinkende rig” opstod – et udtryk, der stadig bruges hyppigt i dag.

En anden sjov detalje er udsmykningen af ligstenen for kirkens sidste katolske

Ribes gamle havn var engang en travl livsnerve og er i dag en hyggelig lille tidslomme.

Jacob A. Riis Museum giver et interessant indblik i den berømte udlandsdanners liv.

På heksemuseet HEX! kan man få et indblik i datidens uhyggelige hekseprocesser.

Foran domkirken står statuer af Hans Adolph Brorson og Hans Tavsén. Begge er tidligere biskopper i Ribe.

Bag denne murvæg boede Maren Splid, der i 1641 blev brændt på bålet som heks.

biskop. Her er to engle tydeligvis oppe at skændes, og den ene hiver den anden i skægget. Andetsteds markerer en streg, at vandet under stormfloden i 1634 stod i 1,70 meters højde inde i kirken.

Selv om langt det meste af kirkens interiør er af ældre dato, findes der også mere moderne udsmykning. Sidstnævnte bragte i sin tid i den grad sindene i kog i Ribe, men er siden blevet en stor attraktion inde i kirken.

Det handler om den særdeles farverige kunst, som COBRA-kunstneren Carl-Henning Pedersen udførte

i kirkens korbue tilbage i 1982-87. Den består af glasmosaikker, stiftmosaikker og fresker med bibelske motiver, og blandt andet de stærke farver fik en del af byens indbyggere til at protestere mod dem. Men menighedsrådet stod fast, og i dag er langt de fleste ripensere glade for udsmykningen.

Suveræn udsigt

Mens man både uden for kirken og inde i den primært står nede og kigger opad, indeholder det ene af kirkens tre tårne en fremragende mulighed for at se kirken ovenfra. Via 248 trappe-

trin er det nemlig muligt at komme op til den udsigtsplatform, der er på toppen af det 52 meter høje såkaldte borgertårn. Herfra har man en forrygende udsigt ned over den gamle bydel, marsken og i klart vejr helt ud til Vadehavet.

Borgertårnet fik sit navn, fordi det var donationer fra byens borgere, der betalte for genopførelsen af tårnet, efter at det var styrtet sammen under julemessen i år 1287. Det tidligere tårn havde et spir, men det var der ikke penge til ved genopførelsen, og det kan vi prise os lykkelige for i dag, da det banede

vejen for den flade top med udsigtsplatformen.

Bliv ikke overrasket, hvis kirkeklokkerne pludselig går i gang under et besøg. Hver dag kl. 12 og 15 spiller kirkeklokkerne nemlig melodien til "Dronning Dagmar ligger udi Ribe syg", og kl. 8 og 18 spilles melodien til "Den yngste rose er funden".

Ribe Domkirke troner på byens centrale torv – omgivet af gamle velholdte bygninger. Domkirken er lavere end de omkringliggende bygninger, og niveauforskellen er udlignet ved hjælp af over 100.000 granitsten, der skrånede forsigtigt ned mod kirken. ■